

Şiddet Suçu Motivasyonu Olarak Bitcoin

Sharon Sibel Ramadanoğlu¹, Ayşegül Şen Yılmaz¹

¹ İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Avustralyalı bilgisayar bilimcisi ve işadamı Craig Wright tarafından Satoshi Nakamoto müstear ismi kullanılarak 2009 yılında yaratıldığından bu yana Bitcoin, ademi merkeziyetçilik ve sözde anonimlik gibi ayırt edici özellikleri nedeniyle teknoloji meraklıları, liberterler ve riskli yatırımcılar arasında çok popüler hale gelmiştir [1,2]. Banka, kredi kartı temin eden kuruluş veya diğer üçüncü partileri araya katmadan birebir işlemler yapma, mal ve hizmet satın alma ve sınırı ötesi para alışverişi yapma olanağı tanımaktadır. Böylelikle silah, uyuşturucu ve diğer yasadışı malların satın alınması, pasaportların oluşturulması, kredi kartlarının klonlanması, sahte paraların alınması ve hatta asit saldırıları düzenlenmesi, tecavüz ve cinayet eylemleri gibi suçların sömürülmesi için bir fırsat yaratmaktadır [3].

Bitcoin yalnızca bilgisayar kodu satırları olarak var olmakta ve çevrimiçi olarak oluşturulup saklanmaktadır. Değerindeki artış, daha önce Bitcoin ödenen suçluların servetlerinin günümüzde yüklü miktarda artmış olması anlamına gelmektedir [4]. Bitcoinun fiyatı, Amerikan Doları (BTCUSD), Çin Yuanı (BTCCNY) veya Euro (BTCEUR) gibi dolaşımdaki yasal para birimlerine göre ölçülür. Bitcoin bu nedenle döviz piyasalarında işlem gören herhangi bir simgeye yüzeysel olarak benzerlik göstermektedir. Bununla birlikte, yasal para birimlerinin aksine, resmi Bitcoin fiyatı yoktur; küresel borsalardan alınan fiyatlara dayalı olarak sadece çeşitli ortalamalar dikkate alınmaktadır. Bitcoin Average ve CoinDesk, ortalama fiyatı bildiren iki endeks platformudur. Bitcoinun herhangi bir tek takas üzerinde ortalamadan biraz farklı bir fiyatla işlem yapması normal kabul edilmektedir. Bitcoin 2009'da herhangi bir borsada işlem görmemekle birlikte; kayıtlara geçen ilk fiyatı 2010 yılında gözlenmiştir. Bitcoinun değerinin 2010 yılında henüz 1 Amerikan dolarına dahi ulaşamadığı görülmektedir. Söz konusu yılda ulaşılan en yüksek değer 0.39 dolar olmuştur. Günümüze kadar ulaşılan en yüksek değer 19.343.04 \$ (16 Aralık 2017), 2018 yılında elde edilen en yüksek oran ise 8,420,76 \$ (25 Temmuz 2018) olarak kaydedilmiştir [5] (Şekil 1).

ve para gibi motivasyonlar doğrultusunda işlendiği literatürde [13] yer alan adam öldürme suçları arasına, Bitcoin çalma saikiyle işlenen cinayet de eklenmektedir. Bitcoin, diğer dövizler ve menkul kıymetler gibi bir değer olarak kabul görebileceğinden, para motivasyonu altında inceleneceği önerilmektedir. Öte yandan, dijital ortamda saklanması dolayısıyla bilişim suçları arasına da dahil edilmesi mümkün görünmektedir.

Ekonomistler, bir para biriminin kabul edilmesi için taşınması gereken üç özellikten bahsetmektedirler. Mübadele aracı, yani değişim/takas aracı olarak kullanılabilirlik, birikim fırsatı olarak değerlendirilip bir tasarruf aracı olarak kullanılabilirlik, yaygın ve kabul görmüş bir hesap birimi niteliği taşımak. Bitcoin yalnızca dijital ortam konusunda bilgi ve deneyime sahip, bilgisayar kullanımında tecrübeli kişilerin dikkatini çekme niteliğinden dolayı diğer döviz kurlarından farklılık göstermektedir. Yüksek miktarda alım satım gibi nedenlerin de yer aldığı dalgalanma hareketi, yani yüksek volatilité göstermesi ve dövize endeksli değişimi diğer dövizlerden ayrılmasına neden olan bir diğer özelliktir. Kullanımı da yalnızca dijital ortamda mümkün olan Bitcoin, bu kullanım sınırlılığından dolayı diğer global kurlardan farklıdır [14-17].

Kripto-para birimleri ile ilgili olarak karşılaşılan bir diğer sorun miras durumlarında ortaya çıkmaktadır. Dijital ortamda yüksek güvenlik önlemleri ile saklanan Bitcoin hesaplarına erişim sıkıntısı bulunmaktadır. Hesaba erişim için gereken parolaların hiç kimse ile paylaşılmaması ve hiçbir ortamda saklanmaması gibi önlemler, hesap sahiplerinin vefatı sonucunda sanal boşlukta kayıplara karışmaktadır [18]. Son olarak, bugüne kadar işlenmiş ve gelecekte işlenecek cinayetlerde, delil ve ifadelerin ışık tutamadığı durumlarda Bitcoin hırsızlıklarının da olasılığı ihmal edilmemelidir.

Kaynaklar

1. Brown, S.D. Cryptocurrency and criminality: the Bitcoin opportunity. the Police Journal: Theory, Practice and Principles, Vol 89, issue 4, 327-339, 2016.
2. Zimba, A.; Wang, Z.; Mulenga, M.; Odongo, N.H. Crypto Mining Attacks in Information Systems: An Emerging Threat to Cyber Security. Journal of Computer Information Systems, 1-12, 2018.
3. Choo, K.R.; Smith, R.G. Criminal Exploitation of Online Systems by Organised Crime Groups. Asian Criminology, 3:37-59, 2007.
4. Goslett, M.; Pritchard, N. BITCOINING IT IN Criminals are cashing in on Bitcoins for illegal activity from buying drugs, hiring hitmen and forging passports on the Dark Web. the Sun, 8 Dec 2017. (Accessed 19 July 2018)
5. LocalBitcoins Volume (Turkey), Coin-Dance, Accessed 30 July 2018.
6. "Antalya'da 'Bitcoin' cinayeti", Cumhuriyet Gazetesi, 16 Eylül 2017.
7. "Uğruna cinayet işlendi: Sanal para birimi Bitcoin!", Sözcü Gazetesi, 18 Eylül 2017.
8. McMillan, R. "An extortionist has been making life hell for bitcoin's earliest adopters", Wired, 29 Aralık 2014.
9. Drake, M. "Bitcoin: Masked thugs stick up investor at GUN POINT in FIRST UK cryptocurrency robbery", Express, Jan 28, 2018

10. Stil, H. “Dieven stelen twee Amsterdamse bitcoin betaalautomaten”, Het Parool, 12 Şubat 2015.
11. Pagnan, R. “Bandidos pedem ‘dinheiro digital’ para libertar refêm de sequestro”, Folha Digital, 3 Mayıs 2017.
12. “Türkiye’nin ilk Bitcoin gasp operasyonu”, Habertürk, 15 Kasım 2017.
13. Hickey, E.W. Encyclopedia of Murder and Violent Crime. SAGE Publications, Inc. Print ISBN: 9780761924371. 2003. <http://dx.doi.org/10.4135/9781412950619>
14. Campbell-Verduyn, M. Bitcoin, crypto-coins, and global anti-money laundering governance. Crime Law and Social Change, 2017.
15. Kocherlakota, N. R. Money is memory. Journal of Economic Theory, 81(2), 232-251, 1998.
16. Beer, C., & Weber, B. Bitcoin–The Promise and Limits of Private Innovation in Monetary and Payment Systems. Monetary Policy & the Economy, (4), 53-66, 2014.
17. European Central Bank. Virtual currency schemes – a further analysis. ISBN 978-92- 899-1560-1, 2015.
18. “Öldürülen Mert Ersoy’un Bitcoin’leri ortada yok”, Vatan Gazetesi, 25 Aralık 2017.